

Õiguskantsler

Teie 18.08.2016 nr

Meie 20.09.2016 nr 6-1/161041/1603797

Postkastide asukoht eramute ja kortermajade juures

Austatud avaldaja

Leiate, et [postiseaduse](#) § 8 lg 5 rikub võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna kortermaja ja eramu postkasti asukohale kehtivad erinevad reeglid, ja kahtlete seetõttu normi põhiseaduspärasuses. Asjaolu, et postkasti asukohale on ette nähtud erinev asukoht, ei tähenda veel, et eramus ja kortermajas elavaid inimesi koheldaks ebavõrdselt [Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) (edaspidi: põhiseadus) § 12 tähenduses. Põhiseaduse § 12 kaitseb võrdsete ebavõrdse kohtlemise eest, erinevaid isikute gruppe võib kohelda sarnases olukorras erinevalt, kui selleks on mõistlik põhjus.

Postiseaduse § 8 lg 5 järgi paigaldatakse linnas, alevis ja alevikus postkast eramu või ridaelamu esist piirava aia külge või kortermaja esimese korruse eesruumi. Kui eramul või ridaelamul puudub aed, paigutatakse postkast tänavapoolse välisukse lähedusse valgustatud kohta.

Postiseadus lubab kortermajas paigutada postkastid kortermaja esimese korruse eesruumi ega pööra tähelepanu sellele, kas kortermaja ümber on aed või mitte. Eramu või ridaelamu postkast peaks asuma kas piirdeaial või aia puudumisel välisukse kõrval. Kokkuvõttes tähendab see, et postiljon peab olema kortermajas valmis avama väravat ja välisust, kuid eramu või ridaelamu juures mitte.

Ehkki väliselt on väheste korteritega kortermajad ning eramud ja ridaelamud vägagi sarnased, siis on eramu ja kortermaja olemuslikult erinevad ning seda arvestab postkasti asukohta reguleerides ka postiseaduse § 8 lg 5. Kortermaja ja eramu/ridaelamu erisused on ka põhjuseks, miks ei saa mõnevõrra erinevaid nõudeid postkasti asukoha osas pidada ebamõistlikuks ja diskrimineerivaks.

Kortermajas on erinevalt eramust ühiskasutuses olevad ruumid, sh trepikoda. Kui postiljon siseneb kortermaja trepikotta, siis astub ta anonüümsesse, mitmete perede ja nende külaliste kasutada olevasse ruumi. Eramus või ridaelamus aga tähendab eesruumi sisenemine kellegi privaatalale, koju sisenemist. See on siseneja ja teenuse saaja jaoks oluline erinevus. Analoogne erinevus ilmneb seoses eramut või kortermaja ümbritseva aiaga. Kui kortermaja (siinkohal on ridaelamu sarnane korterelamuga) aeda ka ette teatamata sisenedes võib postiljon olla üsna veendunud, et ta ei kohta aias vabalt ringi jooksvaid koeri, kes võiks postiljoni rünnata, kuivõrd loomade vaba pidamine paljude inimeste ühiskasutuses oleval alal on pigem erandlik, siis

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

eramaja puhul peaks eeldama vastupidist. Viimaks on teatud erinevus ka selles, kui efektiivselt on postiteenuse osutajal võimalik väravaid ja uksi sulgedes oma teenust osutada. Väravate ja uste avamine, millest suur osa on ka lukustatud, kulutab postiljoni aega. Kõigi postiteenuse tarbijate huvides on aga saada oma postisaadetised kätte võimalikult kiiresti. Sellest lähtudes on vajalik leida teenuse osutamisel mõistlikke võimalusi aja ja tööjõu kokkuhoiuks. Selline eesmärk on ka nõudel paigutada postkastid eramute/ridaelamute juures kohta, kus teenuse osutajal puudub vajadus väravaid ja uksi avada. Kortermaja värava ja ukse avamine on võrreldes eramuga oluliselt efektiivsem tegevus, kuna sel juhul toimetatakse post kätte korraga mitmele perele. Mõistagi ei saa pidada 2 või 3 korteriga korterelamu juures posti toomiseks värava ja välisukse avamist sama efektiivseks kui nt 10 korteriga elamus, kuid see on siiski 2 või 3 korda efektiivsem kui eramu korral. Ridaelamu elanikele posti kättetoimetamisel on teatud sarnasused nii eramu kui korterelamuga. Ridaelamus elab tavaliselt küll mitu perekonda, kuid neil puudub ühine trepikoda, mistõttu peaks postiljon ikkagi avama korduvalt väravaid ja uksi, et igale perele nende post kätte toimetada.

Seega, eramu ja korterelamu postkastide asukohad on küll postiseaduse järgi erinevad, kuid need erinevused on mõistlikult põhjendatavad. Seega ei ole postiseaduse § 8 lg 5 vastuolus põhiseaduse §-ga 12.

Täiendavalt osundasite avalduses, et universaalse postiteenuse osutaja tüüptingimused ei arvesta piirkonnas ajalooliselt kasutusel olnud postkastide suurusega. Teie pahameel on mõistetav, kuid tuleb arvestada, et teatud kokkulepitud suurused (sealhulgas nt kirisaadetise suurus ja kaal) on paljudes eluvaldkondades teenuse osutamiseks hädavajalikud. Kokkuleppelistest suurustest on mõjutatud ka postiteenus ning arusaadavalt tuleb kohaneda teiste hulgas teenuse saajal.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Evelin Lopman 693 8431
Evelin.Lopman@oiguskantsler.ee